# KURJER WARSZAWSKI

D. 23. Listopada.
WTOREK.
ROK 1830.

№ 315.

WSPOMNIENIA.
Wprowadzenie Statuy N.MARJI Lore: do OO. Bernard: Warsz: 1822.

N. PAN na raport dostojnego Brata, J. C. M. W. Xięcia CESARZEWICZA Naczelnego Dowódcę Wojsk Polskich, udzielił, JPani *Olędzkiej* wdowie po b. szeregowym w chorągwi Hr: *Potockiego* starosty *Kaniowskiego*, dożywotniej rocznej pensji zł. 120.

Podpisane maiąc każda szczegółowe upoważnienie od zwierzchniej Władzy do założenia *Szkoły Wyższej płci żeńskiej* w stolicy, otworzyły wspólnie takowy Instytut w domu narożnym przy ulicy *Elektoralnej* i *Zimnej* pod Nr 794 Lit: A, a to w celu aby przy podwójnej baczności i pracy tem godniej odpowiedzieć mogły tak ważnym obowiązkom iakich wychowanie młodzieży wymaga. — *Ewa Wrońska. Karolina z Lehmanow Sierakowska.*

Już wyszło z druku pismo o *Cholerze morbus* przez D. *Kaczkowskiego*. Znajduie się do nabycia za zł. 1 gr. 20 u Gliksberga, Ciechanowskiego i w Drukarni Szkolnej.

Salon w Kawiarni przy ulicy Miodowej wczoraj otworzony, był napełniony gośćmi. Takiego lokalu na Kawiarnią ieszcze nie było w *Warszawie*. Salon iest wysoki, ozdobiony kolumnami porządku *Koryntckiego*, na górze w około są galerje i loże; zbudowany podług planu budowniczego *Kropiwnickiego*. Sciany są okleione obiciem z fabryki Warszawskiej *Szperlina*, *Rana* i *Werthejma*. Artyści *Czescy* wykonywali rozmaite muzyki i okrywani byli zasłużonemi oklaskami. Muzyka w tym salonie będzie wykonywaną wieczorami w Niedziele, Poniedziałki, Środy i Piątki, a w tenczas osoba wchodząca do salonu płaci złoty 1.

Wkrótce w Teatrze Naro: daną będzie nowa oryg: Komedja *Prezes*.

JPani *Cymérmanowa* wczoraj żegnaiąc Publiczność Warszawską, śpiewała 2 Arje z całą mocą swego znakomitego talentu; odbierała rzęsiste oklaski i została przywołaną.

W pewnych Szkołach zacni uczniowie chcąc okazać wdzięczność gorliwemu Nauczycielowi, długo przemyśliwali nad sposobem iej wynurzenia przy nadchodzącym dniu imienin; nareszcie wybrali następuiący. Najlepszemu malarzowi kazali odmalować portret sędziwego ojca tegoż Professora i w dzień uroczystości umieścili ten dar taiemnie w pokoiu solenizanta, z następuiącym podpisem, który iest ułamkiem wiersza napisanego w młodości przez tegoż szanownego Nauczyciela:

Gdybym Rodziców kochanych
Widział w starości włos siwy,
Nieszczęściami nieznękanych;
Byłbym, ach byłbym szczęśliwy!

Następnego roku, tym samym sposobem kazali odmalować żonę, tegoż professora i umieścili w podpisie stosowny z tegoż wiersza wyiątek. (z Dz: d: Dzie:)

W Magazynie Rycin A. *Dal Troca* są do nabycia *Atlasy Szkolne* z 28 małych Mapp złożone, a z wszelką dokładnością dla użytku Młodzieży ułożone; niemniej nabyć tamże można Mapp wszystkich 5ciu części świata w dużym arkuszowym formacie.

*Ja i On* Komedja orygi: z spiewkami, grywana w Teatrze Rozma: wyszła z drukarni *Wróblewskiego*. Nabyć iej można po Księgarniach szczególniej w Składzie *Ciechanowskiego* na

Podwalu, w Sklepie Ubogich, w Biórze Jnformacyjnem i w Kassie Teatru Rozmaitości, Exemplarz zł. 1.

Dla 80 letniego Starca złożono w Redakcji Kurjara Warsza: zł. 3.

Mazur skomponowany i ofiarowany Panu Adolfowi *Szuchowi*, przez Karola *Pfanhausera*; można go nabyć u Brzeziny i w Sklepie Ubogich, cena gr. 20.

Nasienia *Buraków cukrowych* do sprzedania iest kilka garcy; probki widzieć można w Redakcji Kurjera Warszawskiego.

Doniesionem było, że tego lata w wielu miejscach Króle: Pols: nagle zdychało ptastwo domowe; ieszcze i teraz w niektórych miejscach to się wydarza, a nawet padaią zdechłe ptaki dzikie, szczególniej *Wrony*. W okolicy *Opinogury* znaleziono wiele zdechłych tych ptaków. Jeden z naturalistów exenterował kilka takich ptaków i znalazł wątrobki podziurawione. W *Białostockiem* przed kilką tygodniami kilkanaście dzikich *Gęsi* gdy leciało, padły i natychmiast zdechły.

*Pierwsza Kwadra* dziś o godz: 1, min: 9, po południu. — Rano ciepła stopni 0. Wczoraj w południe 3.

*(Art. nad.)* Skromność niepozwala częstokroć chwalić żyiących, lecz oddać sprawiedliwość zasłudze zmarłego iest świętą powinnością do której się każdy człowiek poczuwać winien; przeto należy podać do wiadomości publicznej osnowę Testamentu *Antoniego Strusińskiego* Dziedzica dóbr *Janowic*, *Jahimowic* i *Opoka duża* w Woie: *Lubelskiem* sytuowanych, na d. 1 Sierpnia 1823 własnoręcznie spisanego, którym prócz wielu legatów na użytek publiczny poczynionych, Gromadom *Jahimowieckiej* 6000 złp. *Janowieckiej* 2000, *Oposkiej* równąż ilość do skrzynki zapisał, przeznaczaiąc procent 6 od 100 na wsparcie podupadłych włościan, wiecznemi czasy. Zapis powyższy, daie nam wyobrażenie o moralności i sposobie myślenia Testatora, który w ostatniej nawet chwili życia, życzenia swoie zwracał do uszczęśliwienia bliźniego.

Niedawno w *Opoczyńskiem* umarła ś.p. Julijanna z *Wolskich* Sędzina *Modlińska* w 74 roku życia, matka 20 dzieci, z których dwoie tylko iuż w dorodnym wieku i dostojnem znaczeniu zostawiła po sobie. Tyle drogich strat opłakawszy i sama wreszcie przeniosła się do lepszego życia po nagrodę za tyle pięknych domowych cnot, któremi słynie w swoim Powiecie. Była matką iednej z tych szanownych Rodzin, co po staropolsku cenią wysoko familijną zgodę i miłość, pielęgnuią ie pośród siebie i młodszym pokoleniom za wzór podaią.— *Sąsiad St: Br:*

Znakomity Lekarz *Loder*, opisuiąc teraźszy stan *Cholery morbus*, w mieście *Moskwie*, między innemi takie umieścił szczegóły: „Ta choroba przez dotknięcie nie iest tak zaraźliwą, iak *czuma*, chociaż w kilka godzin zabiia maiących większe do niej usposobienie. Tu, w *Moskwie*, napada bardziej mężczyzn, niż kobiety, prawie w stosunku 8 do 5, i to szczególniej ludzi niższego stanu; co trzeba przypisywać bardzo ciasnym i częstokroć wilgotnym ich mieszkaniom, oraz uprzedzeniu, że nie szkodzi chodzić boso, ieść cebule surową, grzyby, i soloną zepsutą rybę. Ale najbardziej od niepomiernego użycia wódki pochodzi grassowanie *cholery*, czyli, mówiąc lepiej od *piiaństwa*. Grassuie między żarliwemi stronnikami domów szynkownych. Nato, Lud prosty, pomimo wszelkiego przekonania, bardzo iest skłonnym do taienia zjawionych symptomatów choroby. Z osób wyższych stanów, który umarli z *Cholery* (było ich w ogóle od 30 do 40) nieochybnie same siebie

zgładziły, iuż to przez niewstrzemięźliwość i dziecinną obawę, iuż przez osłabienie się skutkiem nieroztropnego puszczania krwi itd.“

---

Jenerał *Szase* żądał od tymczasowego rządu Belgijskiego nie tylko zawieszenia broni na 3 miesiące w *Antwerpji* ale nawet w całej *Belgji*, a gdy to nie nastąpi, zacznie działania woienne. — Słychać iż Król *Niderlandzki* niekaże ustąpić swemu wojsku z twierdzy *Mastrychtu* i cytadelli *Antwerpskiej*. — Gdy Xże *Orleanu* następca tronu franc: przybył do *Orleanu*, został z największym zapałem przyięty. — Część obywateli Belgijskich ciągle obstaie za tem aby ten kraj był Rzeczpospolitą. — Król *Angielski* bardzo uprzejmie przyiął Xcia *Oranji*. — Dzienniki *Paryzkie* dotąd po większej części są za nowemi Ministrami, niektóre iuż wymieniaią ich błędy, a niektóre zupełnie milczą. — Jenerał *Mina* oświadczył że wkrótce powtórnie wkroczy do *Hiszpanji*. Obywatele i Duchowieństwo w wielu powiatach Hiszpańskich gorliwie wspieraią wojsko swego Króla, lecz w niektórych okolicach a szczególniej w *Aragonji* sprzyiaią powstańcom. Znaczna część wojska Królesko-Hiszp: spieszy ku granicy *Francji*. — W hrabstwie Angielskiem *Sussex* pomnażaią się rozruchy. — Spodziewano się że w prowincji francuzkiej *Wandei* wznowi się powstanie za sprawą Króla *Karola X*, lecz tam iest zupełnie spokojnie. — W czasie szturmu w *Antwerpji* spalono między innemi za 3,000,000 zł: nider: towarów rękodzielnych, za 1,320,000 cukru, za 1,207,500 kawy i za 400,000 tabaki. — Hrabiowie *Mérode* pochodzą z krwi Królewskiej. Ich przodek był niegdyś *Piotr Berenżer*, 3 syn *Rajmunda* Króla Aragonji. — W *Algierze* dosyć iest spokojnie, francuzi sypiaią maiąc drzwi otwarte, wcale nielękaiąc się napadu, bo wszyscy mieszkańcy żyią z nimi w zupełnej zgodzie. Jak tylko Jenerał *Klozel* odbierze oświadczenie od swego rządu co na przyszłość stanie się z *Algierem*, rozkaże budować obszerne koszary i szpitale. Gdy Bej *Titeryjski* nadał sobie tytuł Deia *Algierskiego*, Jenerał *Klozel* rozkazał mu powiedzieć, iż pierwszego arabskiego *Szeika*, który go pokona, mianować będzie w iego miejsce Beiem *Titeryjskim*. — Jenerałowie powstańców hiszpańskich *Espinosa* i *Plasencja* przybyli do *Olderonu* i do *Wigo*. Jenerał *Torjos* wylądował w *Andaluzji* i w *Siera de Rondo* okopał się, wywiesiwszy chorągiew wolności. — O radzie Ministrów francuz: opowiadano niedawno w *Paryżu* następuiącą anegdotę: Teraźnieisi Ministrowie zostali nakoniec przez ustawiczne opozycje i przeszkody tak znudzeni, że ieden z nich po krótkich sporach w czasie rady z uniesieniem zawołał „Prawdziwie, Minister iest w gorszem położeniu iak więzień na galerach!“ Na co Król rozśmiawszy się, odpowiedział: „mnie się gorzej powodzi iak WPanu, iesteś tylko na czas nieiaki skazany na tę niewolę, a ia przez całe życie trudny ciężar znosić muszę!“ — W fabrykach broni francuzkich obstałowano niedawno 150,000 broni palnej, która w ciągu roku ma być gotowa, obstałowano także znaczną ilość broni mniejszego kalibru. — Xże *Brunświcki* wyiechał z *Londynu* i udać się ma do *Niemiec południowych*. — Do *Bruxelli* przybył Aient francuzki z *Paryża*, przywiozł kilkanaście tysięcy franków złożonych dla ranionych *Belgijczyków* w czasie pierwszego rozruchu w *Bruxelli*. — W *Londynie* uwięziono pewnego *Sasa*, który w czasie rozruchu w tej stolicy rozdawał pospólstwu trójkolorowe wstążki, kokardy i t. p., został iednak przez Sąd policji uwolniony od wszelkiej kary. — *Portugalja* znajduie się ciągle

w nędznym stanie. — Twierdza *Wenloo* przez zdradę dostała się w moc powstańców Belgijskich. — Marszałek *Burmon* już znajduie się w *Londynie*. — Król *Angielski* zaprosił do stołu Królewskiego, nowego Prezydenta miasta *Londynu* i iego żonę. — Najpóźniejsza wiadomość z *Bruxelli* donosi że w tem mieście nagle wybuchnęła *Kontrrewolucja* w celu przywrócenia dawnego rządu.

Niemiecka *Powszechna gazeta* mniema, że kraie związkowe Niemieckie, a szczególniej *Prussy*, mogą wkrótce wdać się do sprawy *Belgickiej*, z powodu twierdzy *Luxenburg*. Przy tej sposobności pisze o potrzebie zaprowadzenia w Niemczech niektórych ulepszeń. Donoszą z *Moguncji* pod d. 27 Paź:, iż za przybyciem artyllerji *Austrjackiej* do tej związkowej twierdzy, artyllerja *Pruska* otrzymała rozkaz, aby była w gotowości do pochodu. Wojsko Pruskie oddalaiące się z *Moguncji*, śpieszy nad granice *Belgjum*, dokąd żeby prędzej przybyło, posyłaią ie na wozach i na statkach parowych.

## DONIESIENIA.

OSTRYGI świeże Holsztyńskie, nadeszły wczorajszą Pocztą do Handlu Franciszka Rejch przy ulicy Długiej na przeciw Arsenału.

DRZEWO OLSZOWE, suche, w sążniach iest do sprzedania na Bielanach w podwórzu XX. Kamedułów.

Przy ulicy Miodowej pod filarami do Handlu Hochedlingera nadeszły wczorajszą Pocztą OSTRYGI świeże.

Pewna Wdowa dobrych obyczaiów, życzy sobie przyiąć obowiązek na Prowincji lub w Warszawie do zarządzania Gospodarstwem domowem, albo do dozorowania Dzieci; bliższa wiadomość w Handlu Papieru z Jeziorny przy ulicy Wierzbowej.

OSTRYGI świeże wczorajszą Pocztą nadeszły do Składu Korzennego i Win przy ulicy Nowy Swiat w domu Zrazowskiego.

PANTALJON mahoniowy o 6ciu oktawach iest do wynaięcia, dowiedzieć się można przy ulicy Freta pod Nr 275 na pierwszem piętrze od frontu.

Osoba iadąc Dorożką do Teatru Rozmaitości zostawiła w takowej lub wysiadaiąc zgubiła TABAKIERKĘ srebrną, podobną do Tulskiej, wyobrażaiąca 2 osoby, przy iednej z tych osób wazon z kwiatami. Stara, reperowana z wierzchu cyną. Kto takową znalazł, raczy łaskawie zwrócić za nagrodą do Drukarni Kurjera Warszawskiego.

Losów kupnych do 5 klassy 38 Loterji w Kantorach Bluma i Jakubowskiego ieszcze nabyć można, gdy sprzedaż Lossów do 1szej klassy 39 Loterji już się rozpoczyna, przeto życzący sobie na teraz w tychże Kantorach trzymane Losy nadal kontynuować, raczą łaskawie takowe zaraz wziąść, lub też zamówić, którym aż do samego ciągnienia zachowane zostaną.

Zawiadamiam interessowaną Publiczność, iż dnia 26 Listopada r. b. o godzinie 10 rano w Warszawie przy ulicy Krochmalnej Nr 997 rozmaite narzędzia Kowalskie, Łóżko, Stół, Noże, Konewki, Beczki, i t. p. przez publiczną Licytacją sprzedane zostaną.

*Edward Maryewski K. T. C. W. M.*

*Żerkowodnia 21 Października 1830 r. w Pcie Wrzesińskim W. X. Poznańskiem.* W nocy z 18 na 19 b. m. przez gwałtowną kradzież zabrano następuiące wyszczególnione Listy Zastawne Pruskie: 1) Nr Listu Zasta: 16 wydanego na Dobra Nowice w Szremskim Powiecie na 100 Talarów. 2) Nr 22 na Dobra Szrapki w Pcie Szrodzkim T. 25. 3) Nr 32 na Dobra Modliszewko w Pcie Gnieznieńskim T. 100. 4) Nr 42 na Dobra Powodowo Ptu Babimostkiego T. 100. 5) Nr 59 na Dobra Dobrzyce w Pcie Krotoszyńskim na T. 100. 6) Nr 61 na Dobra Zbyczewice Ptu Chodzickiego T. 50. 7) Nr 67 na Dobra Babin w Pcie Szrodzkim T. 50. 8) Nr 68 na też Dobra T. 25. 9) Nr 69 na też Dobra T. 25. 10) Nr 70 na też Dobra T. 25. 11) Nr 82 na Dobra Marszewo na T. 25. 12) Nr 169 na Dobra Łudomy Ptu Obornickiego T. 25. Razem 650 Talarów. Ostrzega się każdego, aby w przypadku zmienienia któregokolwiek z tych Listów, każda Władza zmieniaiącego lub przedaiącego uiąć i do tłumaczenia pociągnąć kazać raczyła, a ia za wezwaniem potrzebne dostawię dowody. — *J: Busse.*

TEATR NARODOWY. Dziś *Pieniacze*, *Trzy Gracje*. (Dla słabości JPanny *Gładkowskiej*, Opera daną być nie może.)

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Bankructwo Partacza*, *Król Migdałowy* i 1szy raz nowa Komedjo-Opera *Rok drugi*.